

NAGY MAGYAR SZÁLLODÁK

a palace

Véletlen-e vajon, hogy sorozatunkban eleddig azokat a szállókat idéztük meg, amelyek a századfordulón, vagy az azt követő időszakban épültek? Aligha. A millennium utáni és az első világháborút megelőző esztendő, a „boldog békeidők” hozták meg azt a történelmi jelenséget, amelyet máig élő szóval idegenforgalomnak nevezünk. A modern kor velejárója volt ez (az ma is). A tápáskodó városban egyre-másra nyíltak meg az új, elegánsabbnál elegánsabb hotelek, amelyek már a korszerűség igényével váltották föl a korabeli vendégfogadókat.

1911. március 8. Ez a kezdődőpontunk. Az egykorú újság így ír: „Dialmas büszkeséggel emelkedik ki a Rákóczi út házsoraiból egy építészileg is gyönyörű új palota, a most megnyílt Palace Hotel, amely mint modern szálloda, a lehető legtekélyesebb. A Palace Hotel Rendes Szidor vezetése alatt áll, és az étterem vezetőjeként Unterreiner János, Alsó-Tátrafüred ismert nevű vendéglőse szerepel.” S a lap alján egy hirdetés: „A szálloda éttermeiben kolozsvári Pongrácz Lajos esténként hangversenyez.”

Íze van e tudósításnak, s tán ez a hangulat kapja meg elsőként ma is a szállóba belépőt, noha a szecessziót, a magyar stílusra való törekvést és az étterem — ahogy az egykorú kolléga írta — XVI. Lajos korabeli stíljét a napjaink technikai és kozmetikai áldásait kínáló Intertourist-bolt valamelyest megtöri. Persze, a kontraszt — szerencsére — nem ennyire szembeötlő. S ha már a múlt földidézésénél tartunk, megemlítendő, hogy 1945 és 1948 között a Palace volt a Szociáldemokrata Párt székháza. Lám, valamennyi régi nagy szállónk bevonult a történelembe; a Palace szerencsésnek mondható abból a szempontból, hogy falai között múltunk egy darabkájának a pozitív lapjai íródtak.

Kevésbé ismert a fiatalok körében már ez a tény, a hátsó szárny fölújításakor egy fiatal festő mégis megkérdezte a szálló igazgatónőjét: „Tessék mondani, melyik volt a Szakasits Árpád irodája?” Választ ugyan nem kapott, mert a fiatal **Bércziné Kristóf Ágnes** sem ismerte, mindenesetre a szálló — vagy a szoba — legalább egy emléktáblát megérdemelne.

Az igazgatónővel a Palace „anyakönyvének” fölvetelével kezdjük a beszélgetést. Az 1950 óta ismét vendégeket fogadó szálló hat emeletén húsz-húsz szoba található; a hatodik szint a tetőtér, rendkívül hangulatos, boltíves, oszlopos, romantikus szobákkal. A százhusz szoba közül mindössze huszonegy a fürdő. A ko-

rabeli hírlapíró minden bizonnyal tévedett, amikor a megnyitáskor százötven szobáról írt, hiszen a maiak alapterületéből következően ez aligha hihető. A ház összesen kétszáz szállóvendéget fogadhat.

Ebből a „nacionálé”-ből következő az is, hogy a jelenről szólva tekintélyes sor gondról beszélhetünk. De — késedelem nélkül fűzzük hozzá — csöppet sem a borúlátás hangján. Az elmúlt esztendő elején az étterem újult meg, bár csak a „kipofozás” és nem a korszerűsítés sorsára jutott. Az idén a Rákóczi úti front tatarozását hajtották végre, de — sajnos — fürdőszobákat nem építettek, mindössze esztétikai jellegű munkákat végeztek el, tapétáztak, szőnyegeztek, padlót csiszoltak, a fürdőket újították föl. Hasonlóképp újjászülettek a régi bútorok is, amelyek korabeli stílusúak, értéket képviselnek. A két csillag tehát — amely az új besorolás szerint a Palace rangjelzésén szerepel — jogos, noha a rendelet szerint csak egyetlen járna. Ez is csupán a fürdők száma miatt van így, különben a hármat sem sokallhatná senki. A Belkereskedelmi Minisztérium 1982. március 31-ig adott fölmentést, addigra a fürdőszobás szobák arányának el kell érnie a harminchárom százalékot.

Az átalakítási munkálatok tervezése már folyik, s a legutóbb nem renovált szárny tizenöt új fürdőszobával gyarapodik majd. Igaz ugyan, hogy a szobák száma csökkenteni fog — keressen szóra —, mert a nem túl nagy alapterületből aligha lehet lecsípni (a nagyobb szobák a Rákóczi úti fronton találhatók), de a nem túl értékes egyágysakat szüntetik meg, s a bevételben sem lesz különbség, mert a fürdőszobásként magasabb ár kér-

hető. És az a „mínusz húsz” Budapest idegenforgalmából sem fog hiányozni, hiszen addigra belépnek az új szállodák.

Kétarcú lesz tehát a Palace — legalábbis egyelőre. A „tengerre” — pontosabban a Rákóczi útra — néző, fürdő nélküli szobák (bár itt is vannak fürdőzők) a kilátással megőrzik vonzerejüket, míg a hátsó front fürdői kiegyenlítik a látvány hiányát. Ám a szálló dolgozói remélik, hogy a Pannónia vezetői megtalálják az anyagi módot majdan a Rákóczi úti szobák fürdősítésére is. Mellesleg a fölújítás üzemelés közben folyik. Most például spanyolfal választja el a lépcsőháztól a liftaknát: Schindler felvonót építenek — állítólag ez lesz az országban a legmodernebb —, s a fűtési idényre befejezték a kazánház rekonstrukcióját is.

Üzemelés közben újul meg hát a szálló, s ez nem is annyira a ház dolgozóinak okoz nehézségeket, hanem a vendégeknek. Az átmeneti kényelmetlenséget csakis a szolgáltatások magas színvonalával lehet kiegyenlíteni — a parkolóhely hiánya azonban pótolhatatlan.

Szerencsére azonban nem ez a jellemző, sokkal inkább az első osztályú étterem cigányzenével és nagyon jó konyhával, a Regina éjszakai bár élő tánczenével, valamint a presszó és a drink bár. Egyformán áll valamennyi a hazai és a külföldi vendégek rendelkezésére — határainkon túlról jobbra az NSZK-ból érkeznek, sokan közülük személyesen keresik meg a Palace-t; a törzsvendégek zöme magyar születésű vagy származású.

A szállót szerződés köti az IBUSZ-hoz és a Cooptouristhoz, és megállapodás a Siótourhoz is csoportok fogadására; az idén egyébként — talvalyhoz képest — nyolcvan-kilencven százalékra csökkent a vendégek száma, de ez valójában nem rossz arány a mostani idegenforgalmi recesszióban. Sőt: kisebb házról, ismeretebbről, jó fekvésűről van szó — könnyebb az értékesítése, mint egy nagyobb szállónak.

Minden szobára jut jóformán — legalábbis szám szerint — a személyzet tagjai közül, valamennyien szakképzettek, így érthető, hogy nyaranta sokukat áthelyezi a vállalat a Balatonra. Egyébként a szakmában ritka a női igazgató — a Pannónia szállói közül is csak a Palace-ban, a Wienben és az Aeroban nő a vezető. Nem hátrány-e így dolgozni? **Bércziné Kristóf Ágnes** szerint nem, mert nem érzi, hogy mindenhez értenie kellene, inkább kikéri és elfogadja mások tanácsait. Elengedhetetlen azonban a „háziasszonyi” tudás, a rendszeretet, az aprólékoság — amely egy nő jellemző; ugyanakkor a férfiaknak is vannak „egyedi” tulajdonságaik, mint a jó szervezőkészség.

— Ebben a szakmában az a szép, hogy sokféle emberi tulajdonság szükségeltetik hozzá — vallja az igazgatónő —, s én remélem, hogy meglátszik a házon a kezem munkája, a törődés, az odafigyelés kitetszik a szálló képéből.

